

rant. — Utri magis gratulabimur, Alexandrone quod ab Aristotele fuerit eruditus, an Aristoteli quod Alexandrum erudierit? — Cyrus, ratus satius esse in hostili terra quam in sua bellum gerere, non expectavit dum Babylonii venissent se ipsum aggressuri, at obviam illis processit. — Titus Manlius, cum patri suo Galli a se occisi exuvias offerret, se laudibus cumulatum iri persuasum habebat, nedum se capitis damnatum iri existimaret. — Quæ Miltiadi perpetuo tribuebantur præconia, ea causa erant cur Themistocles noctes totas insomnes duceret. — Cræsus, cum in solio sederet, veste magnificentissimâ indutus, Solonem interrogavit num quid pulchrius unquam vidisset: Ne dubites, respondit philosophus, quin tibi fulgore ac pulchritudine præsent galli, phasiani ac pavones. — Quisnam suspicatus fuisset Abdalonymum, colentem hortum ut vitam toleraret, olim Sidonis regem electum iri?

Thème 210.

Pater, ait juvenis prodigus, haud ego sum dignus quem tuum voces filium. — Impedivit populus ne neci daretur Jonathas, per quem Deus exercitum modo incolumem servaverat. — Quamvis Themistocles sanguinem Artaxerxes addixisset, clari hujusce atheniensis ad se confugientis fiduciam non demirari non potuit. — Agesilaus tum sua virtute, tum prudentia tantam sibi famam pepererat ut Sparta suis navalibus copiis simul ac terrestribus eum præficere non dubitaverit; quod quidem honoris nulli unquam e suis ducibus tribuerat. — Longe aberat ut Aman prævideret se ipsum patibulo quod Mardocheo paraverat suspensum iri. — Regi Sauli crimini dedit Samuel propheta, quod ille non expectavisset dum ipse fuisset reversus, ut Domino sacrum faceret. — Dionysius senior, noctes atque dies conscientiae suæ stimulis exesus, nullum cui fideret reperiebat, ne exceptis quidem sua conjuge ac liberis. — Haud telatet quomodo urbs Hiericho, quamvis turribus ac mœnibus muniretur, ab He-

bræis capta et direpta fuerit. — Sanctus Athanasius, quis credat? ab Arianis argutus est vitam ademisse cuidam præsuli, ilique manum ad incantamenta præcidisse. — In leonum foveam immittitur Daniel: at Deus illum tam apertè tuebitur ut illi parcituri sint leones, et prophetæ æmulatores sint voraturi.

Thème 211.

Imilco, dux carthaginiensis, jam occupatis ferè cunctis Siciliae urbibus, se Syracusas impressione facta expugnatum esse existimabat; at non præviderat suum exercitum horribilem in modum lue devastatum iri. — Miramur attendentes quâ facilitate Timoleon incepta maximè ardua perficeret, præclarissimasque referret victorias. — Ozia et senioribus dixit Juditha: Nolite perscrutari quid agere velim; at solummodo Deum mihi (ou pro me) deprecamini. — Imperatoris Augusti mater et socerus nihil antiquius habebant quam ut a magistris et custodibus quibus illum crediderant quotidie quærerent quid fecisset, quo ivisset, quomodo egisset diem, et quibus sermonem habuisset. — Sui Jacobo filii Josephi togam hædi sanguine imbutam miserunt istis cum verbis: Hanc togam reperimus, vide num tui filii toga sit. — Hierosolymæ templum servare vult Titus; ast Deus isti civitati adeo iratus est ut invito hoc principe sui milites templum sint incensuri. — Neutiquam dubitare videtur quidam auctor quin, si Alpium incolæ in insidii abditi in Annibalis exercitum quasdam angustias ingressum repentè irruissent, funditus ille fuisset periturus.

Thème 212.

In sua castra victor redit Paulus Æmilius; at valdè anxius est, cum nesciat an suus filius, fugaces acrius insectando, sit occisus. — O Saule, tu non nisi sanguinem ac cædem anhelas; at non dubito quin te tuæ in christianos crudelitatis aliquando pudeat. — Annibal,

mari victus, Carthaginem unum misit ex suis amicis qui, in curiam ingressus, dixit : Romanæ classis præfectus maximis cum copiis advenit; quærit Annibal num sit congregiendum; quænam sit vestra sententia mihi aperite. Dimicandum esse omnes responderunt; et sic crucis supplicium Annibal effugit. — Non dubito quin Agesilaus Persarum regem in sui imperii gremio fuisset aggressurus, nisi ad suæ patriæ succurrendum revocatus fuisset. — Caligulam Romani admirati sunt, cum a Judæis quæsit cur porcinâ carne abstinere, istique applauserunt non secus ac si quid ingeniosi et valde lepidi dixisset. — Saul percipiens cum Davide Dominum esse, illumque ab universo diligi populo, eum jam magis quam cum maxime formidavit. — Si quis Turennio aliquam victoriam gratulabatur, hanc suorum militum fortitudini tribuebat, nedum in eâ superbiret. — Cum ingruit diluvium, homines pœnitere debuit quod Noemi monitis fidem non adhibuissent. — Dicitur Camillus adeo longe et acriter Gallos insecutus fuisse, ut in reipublicæ terris soli superstiterint mortui.

Thème 213.

Socrates, in fortuna admodum dispari, tantâ fuit æquanimitate, ut nemo illum aut hilariorem aut mœstio-riorem unquam viderit. — Moyses, jubente Deo, æneum fecit serpentem quem summo affixum spiculo erexerunt; qui autem illum aspiciebant, sanabantur. — Haud fugiebat Agesilaum se non sibi, sed suæ civitati civitatibusque cum ipsâ fœderatis imperium accepisse; et ideo princeps ille legibus obtemperare quam Asiam subigere sibi gloriosius fore existimavit. — Eurydice, Amyntæ Macedoniæ regis uxor, Iphicratem, atheniensem ducem obsecravit ut adversus Pausaniam regni ereptorem, duos filios suos, Perdiccam et Philippum adhuc infantes tueretur. — Sua Pharisæos adeo obcœcaverat invidia, ut quamvis Jesus Christus innumera patraret miracula,

illum tanquam Dei Filium agnoscere noluerint. — Multum abest ut is fuerit Augustus imperator qui fuerat Octavius triumvir. — Se ipse occidit Mago, iratique Pœni quod Siciliam non subegisset, corpus ejus cruci affigi jusserunt. — Camillus omnes Gallos ferro trucidavit, et ne unus quidem superfuit qui istius cladis nuntium ferret. — Longe aliter ac prioribus seculis hodie vivimus; at multum abest ut æque diu vivamus.

Thème 214.

Quemlibet alium ac Salomonem fugisset utri mulieri assignandus esset infantulus quem utraque repetebat. — Sanctus Paulus, primus eremi cultor, sanctusque Antonius se invicem amplexi sunt, inter se suo nomine consalutantes, licet neuter unquam alterum vidisset. — Pharnabazus et Tissaphernes, Persarum regis satrapes, longè dissimili erant indole: ille (*ou prior*) summa de fide gloriabatur, hic (*ou posterior*) autem vel juramenta deridebat. — Quæcumque sit parentum agendi ratio, caveant liberi ne eos oderint, vel debitam iis reverentiam exuant. — Quancumque æstimanda videbatur Græcis musica, Philippus tamen ab Alexandro filio suo quæsit nonne ipsum puderet tam bellè canere. — Theopompus multò minus animæ quam ingenii dotibus commendabilis, adeo gloriosus erat ut se palam jactaret Isocrati magistro suo se præstitisse. — Qui perpendit quo in statu natus sit, et quo in statu sit moriturus, ille minimi divitias æstimat. — Prophetam Isaiam legenti non mirum videbitur quòd Cyrus gentes adeo facilè subegerit regesque fugaverit orbis potentissimos. — Sanctus Germanus, qui humaniores litteras edoctus est, ad honores promotus postea præsul Antissiodorensis electus fuit.

Thème 215.

Cum Annibal Capuam secum fœderatam a Romanis ob-

sessam videret, ad Romam præcipitanter processit : non quod illam obsidere in animo haberet, sed quod existimabat Romanos Capuæ obsidionem soluturos esse, ut in suæ patriæ auxilium advolarent. — Illud Periclem jamjam moriturum gaudio cumulabat quòd nullum civem lugubria induere coegisset. — Ruben suis fratribus suasit ut Josephum in foveam immitterent : non quod Josepho iratus esset, sed quod in animo habebat illum ex eorum manibus eripere, foveaque eductum ad Jacobum reducere. — Demens est, qui hodie paulisper inhæret divitiis quas heri non possidebat, nec jam cras possessurus est. — Cùm quidam juvenis unguentis delibutus venisset, Vespasiano de munere impetrato gratias acturus, istum despiciatam habuit imperator, illum munus a se concessum ademit. — Post subactam Africam, aiebat Pyrrhus, dulci fruemur otio. Ah ! Quin tu, respondit Cineas, isto otio jam nunc frueris ? — In magifico templo auro argentoque splendente, aiebat quidam auctor Ægyptios irridens, frustrà Deum avidi exquirunt oculi : nihil aliud quam simium, felem, ciconiam ibi reperiunt. — Dicitur imperator Julianus semper media nocte e lecto surgere solitus fuisse.

Thème 216.

Quot et quantas ærumnas perpessi sunt Judæi, quod Jesum Christum neci dederunt ! — Plato, licet falsorum numinum cultor, parentibus suadebat ut suis liberis non magnam auri vel argenti copiam, sed optimam famam relinquerent. — Pyrrhus, primùm lancea leviter vulneratus, paulò post interfectus est tegula quam mulier quædam utrâque manu in ipsius caput dejecit. — Queritur Jesus Christus quòd minorem prudentiam sui discipuli in perficiendâ animæ suæ salute adhibeant, quam sæculi filii ut petita assequantur. — Scimus quidem quam multi duce Moyse, ex Ægypto profecti sint ; sed eheu ! nec nos fugit quam pauci in terram promissam sint ingressi.

— Quam Pontum Euxinum inter et mare Caspium Cadusii incolebant regionem, ea culturæ tam parùm idonea erat, ut frumentum ibi non sereretur. — Culici, si verum narrat fabula, aliquando succumbit leo ; nonne stupendum est quod animal tantum tantulo ab insecto dejiciatur ? — Diogenes, ad comprobandum quantò se feliciorum Xerxe existimaret, sibi nihil opus esse dicebat, Persarum autem regi nihil satis esse. — Multum abfuit ut Bessus æquè animosum in prælio ineundo atque audacem in committendo parricidio se præstaret.

Thème 217.

Quamvis infirmus esset Alexander ob vulnus sibi paulo ante acceptum, Scythis tamen acriter institit, donec, viribus ipsum deficientibus, sistere coactus est. — Homo vere pœnitens intelligit suâ magis quam cujuslibet alius interesse tempus sibi a Deo concessum bene insumere, ut quodam modo temporis jacturam sarciat. — Quam felices sunt christiani (*ou o christianos felices*) qui tam parvi æternam emant coronam ! — Regi Assuero dixit Aman perfidus : Te non fallit quanti tuâ tuique populi intersit ut Judæorum, qui tua mandata aspernantur, arrogantiam frangas. — Illud Alexandro gloriæ est, quod erga victos tam elementem quam suos erga milites liberalem sese præstiterit. — Quanto pluris æstimanda filiorum Dei quam filiorum hominum nobilitas ! Quare ergo posteriorem plerique tam magni faciunt quam parvi priorem ? Quantum præagire valeo, aiebat Molon rhetor, metuo ne per Ciceronem Romani Græcos ingenii et eloquentiæ laude sint olim superaturi. — Samson triginta juvenibus comitantibus se dixit : Si vos per septem convivii dies, quod vobis modo proponam ænigma mihi aperueritis, triginta vestes ego vobis dabo ; si non potueritis, mihi vos totidem dabit.

Thème 218.

Cum quidam poeta carmen a se scriptum legisset, unus inter audientes illud memoriter pronuntiare coepit, contenditque suum esse hoc carmen, cum idem facere poeta non posset. — Martyres, qui seipsos ignibus quam sacros codices tradere maluerunt, aperte demonstrarunt se illos libros tanti facere quanti quod plurimi. — Quanto spartanus equitatus thebanum numero superabat, tanto solertiâ atque fortitudinè priorem posterior. — Diogeni suadebant quidam ut senex factus otio se daret; at ille respondit, quo quis propius ad metam accedat, eo minus illi remittendam esse diligentiam. — Paulus Æmilius, cum impedire non potuisset quin Varro congregaretur, quam festinantissime huic subueniens, illum quam strenuissime adjuvit. — Multum aberat ut tanti fieret Tiberius quanti Marcellus, qui sanè successisset Augusto, nisi immatura morte Romanis raptus fuisset. — Cuidam Pelopidam admonenti Alexandrum Phœæum ingenti cum exercitu adventare: Tanto melius, respondit dux ille strenuus, eo plures profligabimus. — Absque argento dives erat Fabricius, quia persuasum habebat sibi, quamdiu posset suis repugnare cupiditatibus, nihil unquam esse defuturum. — Alexander Homeri erat perstudiosus; atque illum poetam pervolvebat, non tam ut animum levaret quam ut ex ejus operibus dignos magno rege sensus promeret.

Thème 219.

Constantinopoli tantum diligebatur tantique fiebat sanctus Joannes Chrysostomus, ut cum milites, jubente imperatore, illum comprehensuri venerunt, plebs tota, ad custodiendum suum pastorem, circa sacram ædem sese agglomeraverit. — Artabazus et Græci Dario magis addicti quam qui tetram Bessi adjuvarent perfidiam, minus autem potentes quam qui istam disturbarent, e mili-

tari via ad montes decesserunt. — Statim ut Alexandrum sui milites lethali morbo tentatum audivère, ad ejus regiam properaverunt, ipsius videndi copiam flagitantes. — Rex Sapor præconis voce promulgari jussit Usthazadem suæ domui præfectum, tanquam christianum neci datum fuisse, non tam ut Usthazadi, qui hoc ab eo petierat, suffragaretur, quam ut cæteros christianos perterreret. — Cyrus divitias acquirendi rationes haud negligebat; non quod eas magni faceret, sed quod eas aliis dispertere mirifice oblectabatur. — Sanctus Petrus Româ excedens, ut mortem sibi imminentem effugeret, vidit Jesum Christum qui ipsi dixit se Romam venire ut iterum crucifigeretur. — Diogenes, cum die quâdam puerum aquam cava manu haurientem vidisset, suum protinus fregit calicem, dicens: Nonne stultus ego sum, qui supervacuum onus mihi tam diu imposuerim?

Thème 220.

Sanctus Dominicus nihil habens quod daret cuidam mulieri pauperulæ, cujus frater in manus Maurorum devenerat, sese cum illo infelici servo permutandum obtulit. — Si plurimorum sacris in ædibus corporis habitum inspicias, istos potiùs habeas Judæos militesve ethnicos, Jesu Christo insultantes atque illum irridentes quam viros christianos suum Salvatorem ac Regem venientes adoraturi. — Curius Samnitibus demonstravit se non magis eum esse qui corrumperetur muneribus, quam qui armis vinceretur. — Quantus esse debet parentum suos in liberos amor, cum videas feras ictibus vulneribusque sese objicientes, ut suos catulos tueantur. — Lacedæmonii, quo majorem ebrietatis horrorem suis liberis inspirarent, eorum ante oculos servos vino inebriatos proponebant. — Dion, qui Dionysii Siciliae tyranni sororem duxerat uxorem, ob suas eximias dotes ab eo tanti factus est quantum dilectus. — Haud perpendebat Alexandersibi, tot subactis provinciis, nihil aliud

superfuturum quam exiguum in sui corporis sepulturam spatium. — Si Pittaco adhibenda est fides, sapienter administrat princeps, cum timetur ipsi, nedum ipse timeatur. — Illud graviter me pungit, ait Usthazades Saporî regi, quod solem adorare simulaverim, ne tibi molestiam afferrem.

Thème 221.

Cannense post prælium, Carthaginem misit Annibal suum fratrem Magonem, qui de victoria quam retulerat Pœnos certiores faceret, et ab illis peteret auxilia quò celerius bellum conficeret. — Quotocumque dolore percitus erat Datames, cujus natu minor filius occisus fuerat, hujus mortem suos milites celare decrevit, ne illorum animum infringeret. — Nesciebat Alexander cuinam suas deberet referre victorias; nos vero non fugit Deum per Alexandrum Persarum Orientisque evertere voluisse imperium, sicuti Babylonis imperium per Cyrum evertere voluerat. — Aristides, ab infantia, virtutem constanter coluit, nec unquam deflexit ab æquitatis via, nec unquam, vel per jocum, ad astutiam vel mendacium confugit. — Non committebant Spartani ut ad prælium procederent, priusquam sacrificiis ac precibus deorum implorassent auxilium. — Homerus et Plato, ut permultos alios illustres viros omittam, Ægyptum petierunt quò meliores ibi fierent, adeo artibus et scientiis erat inclyta! — Cum Alexander venanti, recta occurrisset leo mole horrida; rex stans impavidus adversus leonem congressus est, quem uno ictu occidit. — Pœnorum in Romanos odium, postquam diu intumuit, tandem bellis æquè diuturnis ac sævis erupit.

Thème 222.

Alexander, antequam urbem Tyrum obsideret, non prævidebat incolas tam acriter sibi esse repugnaturus. — Quatuor equites, quos ad Annibalem Asdrubal miserat,

nondum redditis quas ferebant litteris, capti fuerunt. — Tarentinos mox pœnituit quod regem Pyrrhum auxilio vocavissent; intellexeruntque, sed serius, se pro socio dominum accepisse. — Dionysius Junior, cum, haustis tot calamitatibus, se erga sibi subditos humaniorem præbere debuisset, vel sævior evasit. — Perhibent Cimbros ac Celtiberos ad pugnam ovantes concurrere, in morbo autem sibi desperare fuisse solitos. — Si probis pro nummis, adulterinos ego tibi præberem, sine dubio essem in culpa; quomodo igitur culpa carerem, si pro vero quod a me expectas, tibi præberem mendacium? — Sancta Theodora a iudice interrogata num libera esset, nihil aliud nisi se christianam esse respondit. — Claudium, si ad Caligulæ cœnam paulò serius accedebat, aulici cœnaculum obire cogebant, priusquam illum quasi beneficii causâ admitterent. Si vero post cœnam obdormiscebat, illum scurræ olivarum aliorumve fructuum nucleis impetebant aut cædebant ferula, ut ejus somnum abrumperent.

Thème 223.

Jesus Christus, cum in Herodis aulâ suam potuisset expromere potentiam, istum ne uno quidem verbo affatus est; atque agni mansuetudinem exhibuit, nedum in sui insectatores leonis instar rugiret. — Principes sacerdotum, post Jesu Christi resurrectionem, hunc Dei Filium esse tandem agnoscere, non autem multa pecunia milites ejus sepulcri custodes corrumpere debuissent. — Camillus proditori, qui in sua castra Faliscorum liberos perduxerat, adeo non præmium tribuit, ut contra isti manus post tergum alligari, huncque virgis verberari jusserit ab iis ipsis quos sibi tradere voluerat. — Alexander Severus suos milites quâ transirent agros depopulari vetabat; quod si quis eorum sua jussa infringeret, istum illicò baculo aut virgis castigandum curabat. — Bocchus, rex Maurorum, diu deliberavit utrum

Syllæ Jugurtham an Jugurthæ Syllam traderet; ad extremum quæstori romano suum generum tradidit. — Cùm sæva fame vastaretur Hispania, sanctus Dominicus, suam omnem jam elargitus pecuniam, suam suppellectilem ipsosque libros vendidit, ut pauperibus opitularetur. — Alexander, statim ut in Cydni aquas ingressus fuit, tam violento correptus est horrore, ut illum mox moriturum esse omnes existimarent. — Persis persuasum erat juventutem, quo ad vitia proclivior sit, eò diligentiori severiorique disciplina esse continendam.

Thème 224.

Pilatus, cùm Jesum, cujus innocentiam modò palam agnoverat, dimittere debuisset, hunc capite damnavit, et cruci affigendum Judæis dereliquit. — Tantum abfuit ut principes sacerdotum ac Pharisei Jesum Christum, postquam Lazarum ad vitam revocavisset, Dei Filium esse agnoscerent, ut contra illius occidendi consilium inierint. — Responderunt apostoli principibus sacerdotum et legisliteris potius Deo quam hominibus esse obediendum. — Parum abfuit quin res malè procederet Pelopidæ ejusque sociis qui de Thebis a tyrannide liberandis simul consultaverant. — Absque verbo aut scripto fecit Tarquinius Superbus ut intelligeret suus filius Sextus quid ergà Gabios sibi faciendum esset. — Capite truncati sunt duo juvenes fratres, Justus et Pastor, quia ex eorum gestibus ac sermonibus ethnici illos christianam fidem profiteri cognoverunt. — Cùm Xerxem rogavisset Pythius ut e quinque suis filiis in illius exercitu militantibus natu maximum sibi in suæ senectutis solatium relinqueret, Xerxes istâ postulatione, quamvis æquissima esset, adeo exasperatus est, ut hunc filium ante patris oculos jugulari jusserit. Proh! quanta barbaries! — Scipio, postquam Annibali gratias egit de consiliis quæ ipsi modò dederat, illum admonuit ut pararet prælium, nisi mallet quas modò illi proposuerat condiciones accipere. — Quam-

vis Pœni quoslibet excogitent in Regulum cruciatus, illustris ille captivus, suo obligatus sacramento, Carthaginem profecto revertetur.

Thème 225.

Joabi frater proterva Semei verba audiens, dixit: Sine musne istum canem mortuum regi domino nostro sic male precari? Sinite illum mihi convicium facere, respondit David: ipse Dominus illum Davidi male precari jussit. — Sui ab Alexandro certiores facti milites parùm abfuisse quin paucorum sceleratorum proditione ipsis raperetur, omnes lacrymari ac gemitus edere cœperunt. — Babylonii, cùm ob sua munimenta atque armamentaria nihil sibi metuendum existimarent, Cyro ipsos obsidenti insultare audebant. — Omnes Judæorum cautiones militumque sopitorum testimonium ad id tantum valuerunt ut Jesum Christum vere resurrexisse probarent. — Nul- lum est animal quod multa cura non mulceatur. — Tyrii contra jus gentium occiderunt caduceatores quos Alexander miserat ut ipsos ad pacem compellerent, illosque ab altis mœnibus medium in mare præcipitârunt. — Si Isaiam Jesu Christi mortem prænuntiantem audias, hunc evangelistam potius quam prophetam existimes. — Catoni, quamvis sæva tempestate jactato, contigit ut in Thraciam salvus et incolumis appelleret; sed illi accidit ut adveniens audiret suum fratrem modò obiisse. — Nonne nobis erit contremiscendi locus, si perpenderit dæmones unum ob peccatum fuisse reprobatos?

Thème 226.

Alexander suis ducibus ac principibus tantam fiduciam tantumque animum injecerat, ut illos dices non quidem ad bellum, sed ad certam victoriam progredi. — Romanis nihil longiùs erat quam ut ab Annibale, vel proditione, se expedirent; adeo solo ejus nomine terrebantur! — Per Lycurgum unum stabat quominus capite damnaret adoles-

centem, Alexandrum nomine, qui baculo ipsi oculum effoderat; hunc vero perbenignè habuit, nedum ab illo sese vindicaret. — Plerique existimant Annibalem haud ægre Romam expugnaturum fuisse, si Maharbalis consilio paruisset; aliter tamen nonnulli sentiunt. — Multis suis benefactis rex Cyrus Titusque imperator sibi subditos benevolos sibi fecerunt. — Longe aberat ut Phocion Atheniensibus adlaretur; sed ea erat ejus probitas ut illi, quamvis naturà forent instabiles, semper ejus consiliis parerent. — Quam primo Caligula ostendit clementiam, ea in spem Romanos adduxit se feliciores fore quam regnante Tiberio; at iste de se pessimam opinionem mox concepit, atque dementiæ et sævitiei monstrum subito factus est. — Ad sævitiam nequam pronus erat Dionysius Junior, ita ut sit dicendi locus illum hæreditate potius quam ingenio tyrannum fuisse.

Thème 227.

Parmenioni miranti quod Alexander prælium mox commissurus tam arctè dormiret ut e somno excitandus fuerit: Quomodo nos quieti non essemus, respondit Alexander, cum hostem nostras in manus devenientem videamus? — Tobias, priusquam moreretur, suo filio dixit: Statim ut eodem quo tuum patrem, matrem tuam tumulo composueris, cura ut hinc abscedas: ego enim Ninives excidium instare prævideo. — Tredecim fere annos octoque menses Romæ jam regnabat Nero, cum se ipse interemit, ut horrendum sibi imminens supplicium effugeret. — Dum Romæ consuli agebantur gratiæ quod de republica non desperasset, Carthagine parum abfuit quin Annibali crimini verteretur quod retulisset victoriam: adeo huic præclarissimo imperatori invidebatur. — Alexander, interfecto Clito, sese occidisset, ni sui illum reluctantem præfecti in ipsius cubiculum detulissent. — Summus Pontifex sanctus Gregorius, cum servos Anglos optimo corporis habitu et pulchra facie vidisset, exclamavit:

mavit: Virosne ejusmodi coram Deo tam deformes esse! — Num poterimus nos coram Deo non abjicere, si nostram cum priscorum christianorum vitâ contulerimus? — Cum nos castigat Deus, caveamus ne pro hoste qui ad perdendum nos insequitur illum habeamus, quandoquidem nos ideo castiget ut dignos se efficiat. — Philippus, Alexandri pater, sibi vertebat gloriæ quod a nemine beneficiis se vinci pateretur. — Scipio, cum deprehensi fuissent Pœni speculatores, non modo in illos non animadvertit, sed illos Romanorum castra haud properanter speculatos ad Annibalem incolumes dimisit. — Per unum Darii stabat quominus Bessi, qui ipsum vincire statuerat, perfidiam effugeret: hoc illum Patron monuerat. — Pontifex Azarias et cum eo octoginta sacerdotes regi Osia dicere ausi sunt: Tuum non est Domino thus offerre; solorum est sacerdotum qui ad illud ministerium consecrati sunt.

Thème 228.

Dario suadebat Charidemus ut argentum et aurum quo frustra splendebat ipsius exercitus, conscribendis in Græciâ copiis impenderet. — Exanimis in lecto repertus est Scipio Æmilianus, quanquam planè valens se domum receperat: ægrè credo vim illi illatam non fuisse. — Quadam die cum Cambyses in equum insiliret, gladio e vagina elapso sibi femur sauciavit, et paucis post diebus interiit. — Cyrus in Asia minori permansit donec ex toto subegit; quo peracto, in Syriam et Arabiam transiit. — Narrant Antoninum, Asiæ proconsulem, cum Smyrnam advenisset, in Polemonis domo diversatum fuisse; quod isti sophistæ fero et agresti vehementer displicuit. — Interfecto Pseudo-Smerdi, qui Persiæ solum invaserat, septem magnates Persæ inter se pacti sunt, se postero die designatum in locum ituros esse, illumque regem electuros, cujus equus hinnitum primus cderet. Darii equorum gubernator, quodam quod

reperit stratagemate, domino suo sceptrum attulit. — Cum Xerxes magno sumptu pontem conjunctis navibus mari imposuisset, ut ex Asiâ in Europam suas trajiceret copias, sæva tempestas quæ repente coorta est, hunc dissolvit. Quo audito, Xerxes tanto percitus est furore, ut ulescendæ istiusmodi contumeliæ gratiâ, in mare binos compedes, quasi ad illud vincendum, projici, istique trecentos flagellorum ictus infligi jusserit. Nec satis, omnes qui operi præfuerant, jubente rege, obruncati sunt. — Milo nactus annosam quercum cuneis in eam obnixè adactis semiapertam, putavit se adhuc eum esse qui manibus ex toto finderet. Cuneis autem ipsius conatu solutis, apprehensæ ejus manus duabus arboris partibus iterum inter se junctis adeo constrictæ sunt, ut cum sese exsolvere nequivisset, a lupis voratus fuerit.

III. — MORÇEAUX CHOISIS

Thème 229.

Quadráginta Sebastæ martyres.

Inter martyres qui, imperante Licinio, passi sunt, nulli sunt clariores quàm ii quos vocant quadráginta martyres, qui, anno ferè trecentesimo decimo tertio, Sebastæ Jesum Christum professi sunt. Erant autem omnes ætate florentes, pulcherrimâ specie, strenui, belloque admodum inclyti. Ubi primùm certiores facti sunt ab imperatore jussos fuisse milites diis sacrum facere, ab aliis secesserunt, atque impavidè denuntiaverunt se nolle idololatriæ fieri participes. Comprehenso adducti sunt ad judicem, qui imperatoris mandatis parendum esse illis denuntiavit. Audacter cuncti responderunt se christianos esse, atque ad extrema patiendâ paratos, potius quàm a sanctâ suâ religione deflecterent. Judex frustrâ conatus ut illos promissis suis alliceret, aut minis formidie percelleret, jussit eos flagellis unguibusque ferreis concidi, catenisque onustos conjici in carcerem. Ibi diu manserunt, nec indè exierunt, nisi ut ad prorsus insolitum ducerentur supplicium. Cum enim algida regio sit Armenia, hiemis tempore, judex jussit illos planè nudos per noctem præfrigidam in stagno glacie concreto exponi. Simul balneum calidum in proximo parandum curavit, jussitque huc illico transferri illos, qui, aspero fracti frigore, promitterent se diis sacrum facturos esse, ut vitæ suæ consularent.

Thème 230.

De martyribus sequitur.

Martyres vestibis suis alacriter depositis, invicem co-